

Riigikogu majanduskomisjon

Teie 27.01.2022 e-kiri
Meie 11.02.2022 nr 5-1/47-1

Eelnõu 491 SE

Täname võimaluse eest esitada täiendavalt ettepanekuid **riigihangete seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu** (491 SE) kohta.

Esitame järgmised ettepanekud ja märkused.

1. Eelnõu punktiga 28 muudetakse paragrahvi 30 lõike 9 punkt 4 ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) hankija sõlmib hanklepingu pakkujaga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides käesoleva seaduse §-de 85 ja 86 alusel sätestatud tingimuste kohaselt esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse;“.

Selle sätte sõnastus võimaldab mitmeti mõistmist. Punkti on võimalik mõista selliselt, et kohaldada tuleb raamlepingu sõlmimise aluseks olnud hindamiskriteeriume, mis ei ole seletuskirjast tulenev mõte. Seepärast on ettepanek sõnastust täpsustada vastavalt seletuskirjas toodud eesmärgile. Pakume sõnastuseks järgmise:

„4) hankija sõlmib hanklepingu pakkujaga, kes on raamlepingu sõlmimiseks koostatud riigihanke alusdokumentides minikonkursile kehtestatud hindamiskriteeriumite, mis vastavad käesolevas seaduse §- 85 ja 86 sätestatud tingimustele, kohaselt esitanud majanduslikult kõige soodsama pakkumuse“

2. Eelnõu punktiga 81 muudetakse paragrahvi 85 lõiget 9 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses: „Osakaalusid võib väljendada asjakohase maksimaalse vahemikuna.“.

Muudatuse rakendamine praktikas eeldab, et riigihangete registrisse arendatakse vastav funktsionaalsus. Praegu oleks võimalik kavandavat nõuet võimalik täita üksnes minikonkursil, mis viiakse läbi e-posti teel. Kui paralleelselt muudatusega ei tule arendust, siis soovitame sätet täpsustada.

3. Eelnõu punkti 134 paragrahvi 112 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Hankija on kohustatud tegema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettepaneku igale ettepaneku tegemise ajal riigihankes osalevale pakkujale vähemalt kümme päeva enne tema pakkumuse jõusoleku tähtaja lõppu, kui riigihanke menetlus ei ole selleks ajaks lõppenud.“.

Sättes või seletuskirjas soovitame täpsustada, mis saab siis, kui pakkuja ei vasta – tehniliselt peab pakkumuse tagasi lükkama vastavuse etapis. Samas tegemist ei ole vastavust puudutava otsusega, sest sätte paiknevuse mõttes justkui ei tohiks veel vastavuse etapis olla. Otsust selle kohta RHS § 112 ette ei näe. Praktikas on esinenud probleeme sätte rakendamisega olukorras, kus vastust pakkujalt ei tule.

4. Eelnõu punktiga 160 muudetakse paragrahvi 125 lõike 4 teist lauset ja sõnastatakse järgmiselt: „Tähtaeg ei või asjade või teenuste hanklepingu puhul olla lühem kui 10 päeva ja ehitustööde hanklepingu puhul lühem kui 15 päeva hanketeate registrile esitamisest arvates.“.

Kooskõlastustabelis viidatud analüüsiperioodiks on võetud koroonaja esimene ja teine laine periood, mis ei olnud tavapärase olukord ja põhjused pikemaajaks menetlusteks võisid olla erinevad. Kas ka varasem statistika seda argumenti toetab? Kui mitte, siis teeme ettepaneku loobuda muudatusest. Muudatusega võrdsustatakse lihthankemenetlus sisuliselt hankemenetlusega ja lihthankemenetlusele omane paindlikkus kaob. Asjaolu, et hankijad annavad konkreetsetel hangetel pikemaajad tähtaegu pakkumuse esitamiseks ei tohiks tuua kaasa olukorda, kus see on kohustuslik.

5. Eelnõu punktiga 237 muudetakse paragrahvi 197 lõiget 2 ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Käesoleva seaduse § 185 lõike 4 punkti 1 alusel või §-s 11, 12, 132–134, 153 või 170 erandi kasutamise õiguspärasuse kohta esitatud vaidlustuse rahuldamise korral keelab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankelepingut sõlmimise.“.

Ettepanek on täpsustada RHS § 185 lõike 4 punkti 1 osas seletuskirja ning selgitada, millist dokumenti või tegevust protsessis erandi kasutamise õiguspärasuse kohta esitatud vaidlustuses vaidlustatakse. Nimelt ei ole hankijal erandi kohaldamiseks vaja vastu võtta otsust, seepärast jääb ebaselgeks, mida vaidlustatakse. Palume selgitada, kas seaduse muudatus toob kaasa kohustuse vormistada erandi kohaldamiseks otsus ja erandi kasutamist selles põhjendada.

6. Lisaks palume veelkord kaaluda seletuskirja lisas 2 „Kooskõlastustabel“ punktis 11 toodud meie ettepaneku arvestamist. Oleme märkinud, et meie hinnangul ei ole hankija suhtes õiglane menetluskulude välja mõistmine juhul, kui pakkuja ei ole eelnevalt juhtinud hankija tähelepanu riigihanke alusdokumentide muutmise vajadusele ning et mõistlik oleks suunata pakkujad enne vaidlustuse esitamist esitama märkust riigihanke alusdokumentide võimalike puuduste kohta kõigepealt hankijale.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Veikko Luhalaid
ELVL tegevdirektor